

4 : 10 (...God, die een behouder is aller menschen, maar allermeest der geloovigen), dat hij vervolgens verklaard had met de woorden van Augustinus.

Al verschillen de beide getuigenissen op het eerste gezicht veel, toch blijken zij wel met elkaar te rijmen, als maar de nadruk gelegd wordt op het „in substantie” uit de verklaring der vier: uit de tegen-attestatie en ook uit de latere erkenning door Philathetes en Schuylenburgh blijkt, dat de kapelaan het wel niet zoo kras en met dezelfde wóorden gezegd heeft, maar dat de vier getuigen, of de priesters voor hen, dan toch het sous-entendu geformuleerd hebben, zoodat Philathetes en Schuylenburgh dan ook niet zoozeer de getuigenverklaringen als zoodanig aanvallen, maar wel wat naar hun meening de kapelaan „als vast heeft onderstelt”, zooals dat bleek uit de keuze van de door hem voorgelezen citaten.

Daarom viel de jongste der vier door de mand, toen Sluyter hem later op den man af vroeg, of hij onder eede zou durven verklaren, dat hij op dien gedenkwaardigen Zondagavond gesproken had over de uitverkiezing en de kracht der Genade, en antwoordde hij „met beteusteringe”: „Mijn Heer, gij hebt op andere Sondagen van de verkiesinge gesproken”.

Daarom ook kon Sluyter in zijn zendbrief schrijven: „Ik ben ten hoogsten verwonderd, dat er menschen gevonden worden, dewelke durven attestereen, . . . dat ik (dat) op den voorn. 16 December zoude vastgesteld hebben. Ik verzekere U.E. dat ik . . . niet alleenlijk niet geleerd hebbe hetgene mij wegens het voors. word te laste geleid, maer ook zelfs het leerpunt van de Verkiesinge en Verwerpinge niet eens heb aengeroert; en wat de kragt der Graci aengaet, ik heb op de voors. 16 December van de kragt der Graci niet gesproken, maer enkelijk verhandeld het gene de neffensgaende attestaci wegens de Graci vermeld. . . Wat aengaet de leere van de Verkiesinge, Genade, enz. die ik op andere tijden heb voorgedragen, het zijn de oude leerstukken van de Roomsche Kerk”¹⁾).

1) In een brief van 8 Januari 1692 aan Petrus Codde schrijft Sluyter: „Wat aengaet de verhandelingen die ik te voren gedaen heb over die p inten, dese zijn geschiet volgens de order der Controversiboeken van